

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA
— INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

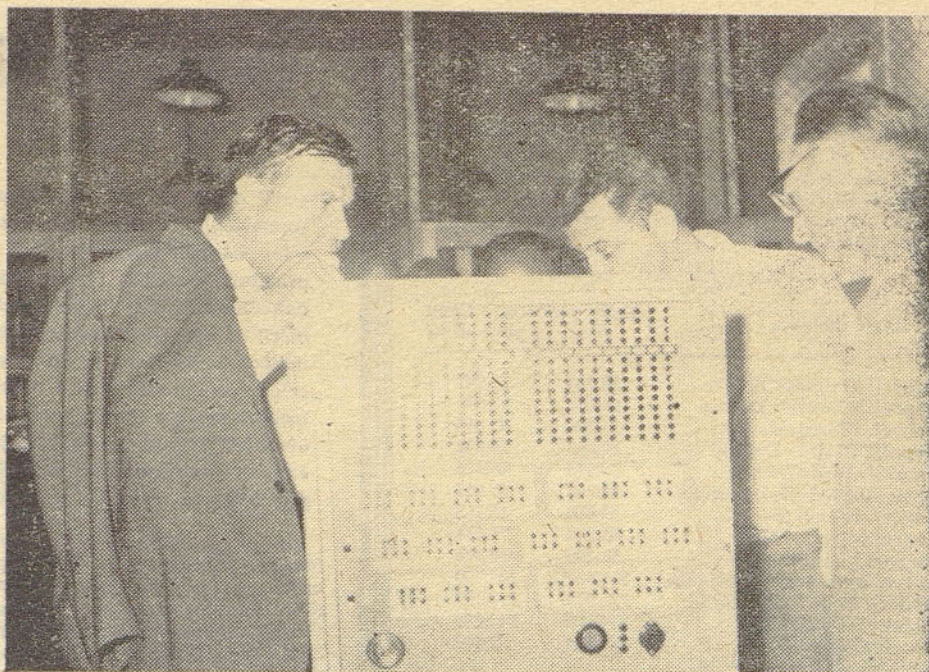
Zmanjšanje neproduktivnih stroškov mora biti stalna skrb

Ob priliki sprejema predpisov naše gospodarske reforme, sta Zvezni zbor in Gospodarski zbor dne 24. julija 1965 sprejela tudi priporočilo o potrebi zmanjšanja proračunske potrošnje in neproduktivnih stroškov delovnih organizacij.

Pri obravnavanju ukrepov za vskladitev družbene potrošnje z realnimi možnostmi, sta oba zbora Zvezne skupščine ugotovila, da sedanjí obseg in gibanje, še posebej pa proračunska potrošnja, presegata okvir naših možnosti in je zato narodni dohodek čedalje bolj obremenjen s previsokimi neproduktivnimi izdatki. Previsoke so obveznosti delovnih organizacij v gospodarstvu za članarine in prispevke gospodarskim zbornicam in skupnostim podjetij določenih dejavnosti, za bančne stroške, zavarovalne premije, previsoki pa so tudi stroški lastne uprave, reprezentančni stroški in drugi podobni izdatki. Na dosedanjí delitvi so veliki in dragi upravni aparati, ker pa njihove zmogljivosti in kakovosti niso bile dovolj izkoriščene, marsikateri gospodarski organizaciji ni bilo omogočeno, da bi prišla delitev po delu do večjega izraza. Zaradi tega se priporoča delovnim organizacijam v gospodarstvu, da z racionalnejšo organizacijo svojih poslov zmanjšajo izdatke za lastno upravo, poleg tega pa tudi reprezentančne stroške in druge izdatke. To se prav tako priporoča vsem predstavniškim telesom družbeno političnih skupnosti, kakor tudi delovnim organizacijam v družbenih službah. V smeri zmanjšanja stroškov mora biti podana stalna aktivnost v posameznih delovnih organizacijah v gospodarstvu kot tudi v družbenih službah.

Naše podjetje je že predčasno pristopilo k realizaciji teh priporočil, zlasti pri obravnavanju in sprejemanju predloga gosp. plana podjetja, ko je bil sprejet sklep, da se stroški zmanjšajo za 140 milij. din, kar je tudi v zvezi z izvajanjem sanacijskih ukrepov. Razumljivo je, da je to stalna naloga, saj to priporočilo navaja, zato bo treba vsak korak usmeriti k zmanjšanju neproduktivnih stroškov.

P. G.

Ing. Andrej Fratina razlaga generalnemu direktorju Dušanu Horjaku delovanje numeričnega programatorja

Demonstracija novega programatorja

V prostorih ZZA v Ljubljani je bila minuli teden demonstracija novega numeričnega programatorja PD 2012 — prvega z uporabljenovo tehniko v državi, toda desetega po razvojnem vrstnem redu iz družine programatorjev. Transistorizirano aparaturu in ustrezne predelave na stroju so konstruirali in izdelali v petih šestih mesecih sodelavci oddelka industrijske avtomatizacije ZZA pod vodstvom ing. Andreja Fratine. Ob zaključku uspešnih del in pred oddajo aparature naročniku so povabili generalnega direktorja ter nekaj domačih in zunanjih strokovnjakov k ogledu in preizkusu aparature. Pri tem je direktor Zavoda France

Dobnikar govoril povabljenim oz. zbranim in povedal med drugim naslednje:

»Danes nam bodo sodelavci ZZA prikazali nov pomemben uspeh na področju razvoja naprav za avtomatizacijo upravljanja obdelovalnih strojev. Pred nami je kopirni stroj, ki ga je izdelala novosadska tovarna »POBEDA« po licenci tovarne »KOVOSVIT« iz ČSSR. Sodelavci naših laboratorijev so ga po naročilu opremili s prvimi doma izdelanim numeričnim programsko krmiljenim programatorjem.

Ze ob ustanovitvi Zavoda smo se odločili, da moramo pri razvoju posvetiti posebno pozornost zlasti avtomatizaciji proizvodnih procesov v industriji, tako avtomatizaciji upravljanja obdelovalnih strojev, kot tudi pnevmatiki in hidravliki ter področju cenene avtomatizacije na sploh. Opirajoč se v glavnem na pomoč Tovarne električnih aparatov in lastnih sredstev ter ob skromni udeležbi sredstev Sklada Borisa Kidriča in bazičnega sklada podjetja »ISKRA«, smo v časovnem obdobju 1961—1965 prehodili razvojno pot, za katero so drugi porabili desetletja in pri tem porabili nekajkrat več sredstev kot mi. Danes ugotavljamo, da je bila ta odločitev docela pravilna in utemeljena.

Prvo programsko napravo za hidravlične stiskalnice, ki je omogočala s pilotskimi čepi nastavljanje različnih programov, smo izdelali in prikazali 1962. leta. Ze naslednje leto smo izdelali podobno programsko napravo, vendar za rezkalne stroje »PRVOMAJSKE«. Sledila je vrsta programskih naprav za stroje raznih konstrukcij z ali brez odvzemanja materiala, kot npr. za večvretenske vrtnalne stroje, karuselne stroje, brusilne stroje itd. Danes proizvajamo v podjet-

ju te naprave že serijsko.

Vse doslej omenjene programske naprave pa so bile predvidene z mehaničnimi merskimi sistemi, kar je primerno za srednjo in velikoserijsko proizvodnjo, za posamično in maloserijsko proizvodnjo pa zahteva nastavljanje geometričnega dela programa preveč časa.

Prav zaradi te pomanjklivosti na področju obdelovalnih strojev je šel razvoj v tehniškem svetu v smer numeričnega krmiljenja, pri čemer so konstruktorji zamenjali mehanični merski sistem z elektromehaničnim ali optičnim. Pri tem se podatki v geometričnem programu vnašajo s številakmi. Na predlog domače industrije je Zavod pričel z razvojem avtomatske naprave z numeričnim merskim sistemom, ki predstavlja v omenjeni izvedbi prvi korak na področju numeričnega krmiljenja obdelovalnih strojev pri nas.

Vendar se pri dosedanjem delu ne smemo ustaviti pri doseženem uspehu, marveč moramo razvijati še naprej, saj je naslednji korak, t. j. numerično krmiljenje z vnašanjem podatkov na perforiranem traku — rešitev, ki jo industrija v najkrajšem času pričakuje od nas.

Doslej opravljeni in perspektivni razvoj pa ni omejen. Ze po dosedanjih tehnično-komercialnih razgovorih z domačimi in zlasti tujimi interesi, so izgledi za širjenje te proizvodnje in še posebej njenega izvoza, zelo ugodni in perspektivni.

Dovolite, da se ob tem uspešno zaključenem delu najtopleje zahvalim vsem sodelavcem za vložen trud in delo ter hkrati prisrčno čestitam realizatorjem k današnjemu pomembnemu uspehu.

Pa zaključku govora direktorja ZZA Franceta Dobnikarja (Nadaljev. na 6. strani)

PREDSENIK REPUBLIKE

Beograd, 11. jula 1965. godine

UDRUZENJE SAVEZA PORACA
NARODNOSLOBODILAČKOG BATA
PREDUZEĆA "ISKRA"

KRANJ

Zahvaljujem na pozdravima koje ste mi
uputili sa prošlog 20-godišnjeg oslobođenja i
postojanja vašeg preduzeća i želim vam uspe-
h u daljem radu.

Pismo predsednika republike, ki ga je prejel aktiv ZB podjetja »Iskra« kot odgovor na pozdravno brzojavko s partizanskega slavlja na dan borca 4. julija v Dražgošah, o čemer smo poročali v 25. številki našega časopisa

Obvestilo

Obveščamo vse člane kolektiva ISKRA, da imajo v času od 1. 8. 1965 do 30. 9. 1965 pri nakupu izdelkov široke potrošnje kot so radijski sprejemniki, gramofoni, TV stabilizatorji, televizijski sprejemniki, ventilatorji in aparati za gospodinjstvo poseben popust.

Cene so razvidne iz navedene tabele:

Naziv izdelka	Maloprodajna cena	Cena s popustom
Ra sprej. »Triglav« Deluxe	90.000	78.947
Ra sprej. »Opatija« Deluxe	66.000	57.895
Ra sprej. »Portorož«	54.600	47.895
Ra sprej. »Vesna« Deluxe	36.600	26.842
Ra sprej. »Bled« Deluxe	30.000	26.316
Ra sprej. »Bled« Deluxe avto	32.280	28.617
Ra sprej. »Tivolj 63«	53.880	47.263
Ra sprej. »Triglav 62«	83.940	73.631
Avto sprej. »Tara«	56.400	50.290
Glasbeni avtomat »Ljubljana«	234.000	204.750
TV sprej. TP-522-avtomatik	228.000	218.880
TV sprej. TP-522/UHF	238.000	247.680
TV stabilizator	25.560	22.660
Gramofon »Emona« GK-14 portable	23.400	20.747
Gramofon »Emona« GK-16 audio	40.800	35.170
Gramofon »Emona« GK-5 standard	19.200	17.020
Gramofon »Emona« GK-6 Deluxe	21.000	18.420
Gramofon »Emona« GK-11 Vikend	21.960	19.263
Gramofon »Emona« GK-10 Piknik	21.960	19.263
Gramofon »Emona« GK-13 audio	38.400	33.684
Loščilnik parketa GP-5	82.800	76.964
Ventilator VE-5	9.360	8.190
Ventilator VE-6	6.960	6.090
Mikser MI-5	28.200	24.000

Člani kolektiva lahko navedene izdelke osebno dvignejo v Iskrini prodajalni, Ljubljana, Titova 19, na podlagi Iskrine izkaznice, ki jo vsak prejme ob zaposlitvi v Iskri.

Pripominjamo, da je nakup navedenih izdelkov možen le proti takojšnjemu plačilu v gotovini ali s čekom.

ISKRA KRANJ
prodajno servisna organiz.
prodajni sektor

Več potreb kot možnosti

INFORMACIJA O VPISU V POKLICNE SOLE SC

Za šolsko leto 1965/66 nismo mogli razpisati toliko prostih mest v naših poklicnih šolah, kolikor so želele posamezne enote, ker so kapacitete šol preskromne, da bi zadostile vsem potrebam. V naslednji tabeli bomo pokazali razliko med razpisanimi mesti in potrebami, ki so nam jih sporočile enote:

Poklic	Potreba enote	Razpisano
Orodjar	71	42
Finomehanik	41	37
Stroj. ključavničar	55	47
Rezkalec	38	25
Strugar	65	47
Telefon. mehanik	32	38
TT mehanik	6	—
Elektromehanic	66	39
RTV mehanik	25	25
Reprod. fotograf	1	—
Brusilec	3	—
Graver	1	—
Varilec	1	—
Avtoelektričar	5	—
Skupaj	410	300

Iz tabele je razvidno, da je bilo razpisanih 110 učnih mest v poklicnih šolah manj kot pa so potrebe enot. SC je s sprejemom zaključil in so zasedena vsa razpisana mesta, razen 6 do 8 mest kovinskih poklicev. Kandidatom, ki so sicer kandidirali za elektro poklice, pa zaradi prevelikega števila prosilcev niso bili sprejeti, je bilo svetovano, da se izučijo koviarskega poklica, pa se za to še niso končno odločili.

Glede vajencev, ki se učijo poklica v enotah in obiskujejo samo periodični teoretični pouk, ni bilo razpisa, pač pa te sprejemajo v uk posamezne enote same. Enotam je bilo priporočeno, da sprejemajo čim manj vajencev oz. samo za take poklice, za katere ni poklicnih šol, kot npr. avtomehanic, reprodukcijjski fotograf, kovač itd.

Org. kadrovskega sektorja

Dopisujte v Iskro!

Uvedba sistema interne delitve osebnih dohodkov po delovnih enotah v »Elektromehaniki«

V okvir ukrepov, ki naj pripomorejo k boljšemu gospodarjenju tovarne, igra pomembno vlogo tudi izpopolnitev sistema interne delitve dohodka tovarne. Obstoječi pravilnik o delitvi čistega dohodka tovarne veže osebne dohodke delavcev, ki jih dosežejo na osnovi individualnih meril le na uspeh tovarne kot celote. Vežanje osebnih dohodkov delavcev le na dosežene rezultate tovarne kot celote pa ne stimulira v dovoljni meri delovne enote pri izpolnjevanju njihovih nalog. Zato je bilo nujno potrebno obstoječi sistem izpopolniti in osebne dohodke delavcev čim bolj vezati na rezultate dela v delovnih enotah in interes delavcev povezati s faktorji dobrega gospodarjenja.

Osebni dohodek delavca v vsako enoto izračuna višina tovarni bo torej odvisen od osebnega prizadevanja pri delu, ki se ugotavlja v odvisnosti od vrste in zapletenosti dela, ki ga opravlja in od uspehov, ki jih je dosegel na delovnem mestu. Tako dosežen osebni dohodek pa bo po novem sistemu vezan na rezultate delovne enote in tovarne kot celote.

V današnji situaciji je v delovnih enotah možno meriti izpolnjevanje proizvodnih planov, gibanje poslovnih stroškov in pa osebne dohodke. Zato tvorijo ti elementi tudi snove za delitev OD po delovnih enotah. Delovne enote so z ozirom na postavljen proizvodni plan deljene v 2 grupi, in sicer:

- tiste, ki imajo lasten proizvodni plan in kjer se uspeh njihovega dela meri neposredno
 - tiste, katerih uspeh se meri posredno v odvisnosti od uspeha tovarne kot celote.
- Posamezne delovne enote formirajo sredstva za OD po naslednjih osnovah:

DOSEŽENA PROIZVODNJA

S finančnim planom tovarne je za vsako delovno enoto določen delež OD v enoti proizvodnje. OD delovne enote izvirajo iz sistematizacije delovnih mest in predstavljajo obračunske postavke, preseganje norm, sredstva za kvalitetno normo in avtokontrolo, nadure, dodatke za pogoje dela, nočno delo in službena leta, skratka vse, kar predstavlja vkalkulirane OD. Vse te oblike OD bremenene sklad OD posamezne delovne enote. Iz tako dobljene mase OD je za vsako delovno enoto določen delež OD v enoti proizvodnje, in sicer:

- tiste, ki imajo lasten plan, so vezane na skupni plan proizvodnje delovne enote in
 - tiste, katerih OD so vezani na plan eksterne proizvodnje tovarne.
- Na osnovi doseženega plana se po tem izračuna za vsako enoto odgovarjajoča masa OD.

DOSEŽENA VIŠINA POSLOVNIH STROŠKOV

Vsaki delovni enoti je s finančnim planom določena višina poslovnih stroškov v enoti proizvodnje. Na osnovi dosežene proizvodnje se za

OD, je določen enotno za vsoto tovarno v višini 20% in izračunan v odnosu med predvidenimi prihranki po planu stroškov in planiranimi OD tovarne.

IZPLAČANI OD

Osebni dohodki DE - 80, Skupne službe, so odvisni od rezultatov poslovanja ostalih delovnih enot, ki se neposredno odražajo na višini sredstev, ki jih za OD formirajo te delovne enote. Udeležba sredstev za OD skupnih služb se s planom določi v odnosu na izplačane OD v ostalih delovnih enotah. Dobljena masa OD se poveča oziroma zmanjša za % del prihrankov oziroma presežkov po sistemu, ki je predviden tudi za ostale delovne enote.

Obracun OD po naštetih kriterijih se opravi za vse delovne enote mesečno na osnovi doseženih rezultatov. Tako dobljena masa OD se posamezno delovno enoto se postavi v odnos z obračuna-

(Dalje na 6. strani)

Poglejmo si v oči

V pravem ali nepravem času, vendar mislim, da ni napak, če povem nekaj o varčevanju pri nas, čeprav »resni Slovenec« Peter Mozolec in list za pametne Slovence »Pavliha« to temo brezuspešno obdelujeta že vrsto let. Torej se jima pridružujem še jaz, koliko bo zaleglo, bomo pa videli.

Torej varčevanje! Doma varčujemo ali pa ne. To je naša osebna zadeva. Če pa nekdo živi preko svojih možnosti, se mora zadovoljiti, kar pa je danes že precej omejeno. Dodatna zaposlitev? Nadure? Honorarno delo? Tak človek ne postavlja vprašanje, koliko ga v podjetju rabijo, koliko bo s svojim delom koristil — temveč »toliko in toliko dodatnega denarja k« plači« moram še dobiti.« da bo njegov proračun uravnotežen. Tu pa se srečata individualni in družbeni — naš skupni interes! In ker često postavljamo naš individualni interes nad interes skupnosti, čeprav lepo zavirit v frazo družbeno potrebnega dela in dokazujemo, da je tisto, kar počnemo in za kar zahtevamo dodatna plačila (oz. nadomestila) za podjetje nujno potrebno, večinoma delamo v prvi vrsti zato, da koristimo sebi, pa čeprav na škodo podjetja.

Kar pogledjmo, kako je s temi zadevami, kar oziroma se okoli sebe in našli bomo precej razpisništva v vseh variantah in nedefiniranega zapravljanja naših skupnih sredstev ter tihega in nedolžnega okoriščanja. Poglejmo, kakšni so vse načini okoriščanja na račun ISKRE in kje so delno tudi vzroki za nekaj njenih težav:

— So ljudje, ki »murkslajo« med delovnim časom, pa čeprav za lastno potrebo in so tudi taki, ki tak »murks« dopuščajo, tako ali tako.

— So tudi taki, ki ilegalno nosijo domov za lastno potrebo ali za svoje prijatelje in znance razni material, orodja, povrtala, vijake, matice, cim ipd.

— Zgodi se, da je kje kontrolor, ki dober material (polizdelek, izdelek) da kot »škart« v izmet, da ga potem sam odkupi po nižji ceni.

— Ne rečem, da ni kje tudi kak planer, terminar, lanser, ki zaradi skrbi za sebe pozabi svojo dolžnost, kar se odraža v proizvodnji, ko je koncem meseca na vseh delovnih nalogih napisano »nujno«, »zelo nujno«, »super nujno« in se zato eni kosci mečejo na stroje, drugi pa s strojev — ustvarja pa se nered v proizvodnji, nezadovoljstvo, neizpolnjevanje planov, slabi zaslužki delavcev po normi itd.

— Menim, da bi lahko vprašali kakega mojstra, kakaj ima marsikatero mlado dekle bolj udobno delovno mesto od starejše matere?

— Verjetno so med nami tudi taki, ki so že skoraj čisto pozabili, kje je njihovo delovno mesto, ker so vedno na »službenem potovanju«.

— Večkrat bi nadrejeni lahko vprašali: »Ti, ali je tvoj opravke res trajal tako dolgo, ali pa samo zaradi boljšega obračuna dnevnice?«

— In pa, ali se s svojim avtomobilom voziš službeno res samo zaradi tega, ker ni drugega prevoznega sredstva ali pa ti ISKRA tako pomaga

(Dalje na 6. strani)

Iz priporočil družbeno-političnih organizacij

ZA ODGOVORNO IN DOBRO DELO VIŠJE DOHODKE

Delovne organizacije naj takoj začno izpopolnjevati svojo notranjo zakonodajo, zlasti pravilnike o delitvi dohodka in osebnega dohodka, v smislu priporočila zvezne skupščine. Osnovno izhodišče pri tem naj bo objektiviranje delitvenih meril. Pri tem je treba s posebnim občutkom odgovornosti korigirati tudi delitvena merila za strokovnjake ter organizatorje proizvodnje in poslovanja; skratka: tistih, na katerih sloni pretežni delež odgovornosti za preusmeritev gospodarstva iz ekstenzivnega na intenzivni način dela in za hitrejšje vključevanje delovnih organizacij v mednarodno delitev dela, za izboljšanje poslovnih rezultatov in produktivnosti dela.

Prizadevanja kolektivov naj bodo usmerjena tudi k proučevanju strokovnih služb kot celote, njihove stimulacije, pravičnega vrednotenja, za doslednejšo kontrolo njihovega dela, za modernizacijo in racionalizacijo administrativnega poslovanja, in kjer je gospodarsko utemeljena potreba, tudi za odločnejše odpravljanje in zmanjševanje nepotrebnih delovnih mest.

V mnogih kolektivih je p.i. normiranju dela še veliko slabosti. Norme so določene v glavnem po izkušnjah, ne pa po tehničnih in drugih objektivnih kriterijih in merilih. Premalo nagradujemo za prihrank na materialu in času, za kvaliteto dela, znižanje stroškov, za racionalizacijo in organizacijo dela ter za tehnološke izboljšave; zapostavljamo delovne enote itd.

Odločnejše kot doslej bo potrebno povečati tudi razpore med nekvalificiranimi in visokokvalificiranimi delavci ter se zoperstaviti sleherni »uravnolovki.«

O formiranju prodajnih cen naj vsi kolektivi razpravljajo širše in javno, saj je vsak proizvajalec hkrati tudi potrošnik. Zato je treba ob določanju cen v delovnih organizacijah upoštevati, da z neodgovornim zviševanjem cen ni mogoče povečati standarda, niti naenkrat naomestiti vsega zamujenega. Ravno na področju politike cen je sedaj potrebna največja odgovornost vseh proizvajalcev in organov upravljanja.

JAVNE IN DRUŽBENE SLUŽBE SO ŠTEVILNE

Reforma terja tudi odločnejše in smelejše gospodarjenje v javnih in družbenih službah. Skrčiti je treba obseg izdatkov na teh področjih, vendar ne linearno. Zlasti bo potrebno proučiti upravičenost številnih institucij glede na vsebino dela in smotrnost obstoja. Imamo na primer: nekoordinirano zdravstvo, izredno visoke administrativne stroške socialnega zavarovanja, premalo učinkovit sistem občinske uprave, razdrobljeno in dvotirno urejanje številnih skupnih finančnih in administrativnih zadev na področju šolstva in končno tudi izključno navezanost kulturno-prosvetnih in telesno vzgojnih institucij na občinski proračun.

Iz Novega mesta

Upravni odbor je na 8. redni seji 10. avgusta obravnaval poslovanje tovarne v prvem polletju, proizvodnjo v juliju in avgustu, hkrati pa se je seznanil s predlogi za dopolnitve in spremembe Pravilnika o delitvi OD podjetja ISKRA. Vodja finančnega sektorja Jožica Kovač je poročala članom UO o polletnem gospodarjenju. Na poročilo UO ni imel pripomb in ga bo predložil v razpravo in potrditev DS tovarne.

V razpravi je bilo omenjeno, da je bil mesec julij gospodarsko uspešen, saj so dosegli 141,5 % družbenega plana, ki je nekoliko popravil nizko skupno proizvodnjo v sedmih mesecih (85,6 %). Le-to je v največji meri tre-

ba pripisati velikemu izpadu v prvem trimesečju zaradi pomanjkanja reprodukcijskega materiala in sestavnih delov.

Predvidevanja proizvodnje v avgustu so optimistična, seveda, če bodo dobili nekaj manjkajočega materiala. Zaradi zaostanka v prvih mesecih bo UO vztrajal na intenzivnem prizadevanju vsega kolektiva, da bodo v naslednjih mesecih dvignili proizvodnjo precej nad 100 %. S tem bodo nadoknadili zaostanek, osebni dohodki pa bi se tudi povečali. Na predloge za dopolnitve in spremembe Pravilnika o delitvi OD podjetja UO ni imel pripomb.

ABC

Naš 7-mesečni izvoz

Letošnji rezultat 7-mesečnega izvoza je zelo pomemben in kaže, da močno povečani izvozni plan ni le naša želja, pač pa ga je možno ob intenzivnem delu naših tovarnih in skupnih služb (prodaje in nabave) izpolniti in celo preseči.

Primerjava letošnjega izvoznega rezultata, doseženega v sedmih mesecih, z izvoznimi rezultati preteklih let, zgovorno potrjuje letošnji uspeh na področju izvoza.

načnih sredstev je v odločujoči meri vplivalo na zmanjšanje obsega proizvodnje, prodaje in izvoza.

Sedemmesečni izvoz in % letnega izvoza, kot so ga dosegle naše tovarne, kaže naslednja tabela:

Leto	Izvoženo v 7 mesecih — v \$	Index	Veriž. index
1962	553.082	100 %	100 %
1963	878.392	159 %	159 %
1964	930.792	168 %	106 %
1965	2.162.308	390 %	232 %

Žal, izgubi rezultat nekoli-ko svojega sijaja, če ga primerjamo s planom, odnosno, če ga razdelimo na posamezne tovarne in ga primerjamo s 7-mesečnimi planskimi zadolžitvami posameznih tovarn.

Planirani obseg izvoza, kot ga za sedem mesecev določa letošnji gospodarski plan, znaša 2.451.479 \$. Z doseženi-

mi 2.162.308 \$ je bil izpolnjen 88,1 %. Na relativno slab rezultat je vplival razmeroma nizek izvoz v juliju.

Zanimiva je razčlenitev doseženih izvoznih rezultatov na posamezne mesece in primerjava istih s planskimi zadolžitvami ter doseženimi izvoznimi rezultati iz preteklega leta.

Mesec	Planska zadolžitve		Realizacija izvoza		Odnos	
	1965	1964	1965	1964	4/2	4/4
	1	2	3	4	5	
Januar	241.813	81.880	250.925	103,8	306,3	
Februar	380.000	82.512	389.453	102,1	470,0	
Marec	430.000	90.694	416.038	96,8	460,0	
April	345.000	177.106	230.964	66,9	130,6	
Maj	345.000	146.148	242.437	70,2	165,4	
Junij	346.666	144.214	415.527	120,0	287,6	
Julij	363.000	208.236	216.962	59,5	103,7	

Mnoge od naših tovarn zelo slabo izpolnjujejo svoje izvozne zadolžitve. Večja intenzivnost bi bila vsekakor potrebna. Naslednja tabela kaže odnos, koliko so tovarne lani izvozile, in letošnje zadolžitve posameznih tovarn, ki so v tabeli uvrščene po vrstnem redu, ki ga diktira velikost izvozne obveze. (Radio aparati so zajeti v letu 1964 v izvozu Avtomatike).

Tovarna	Odnos 65/64
Elektromehanika	179
Elektromotorji	217
Elementi	983
Avtomatika	171
Polprevodniki	180
Avtoelektrika	327
Aparati	452
Radioaparati	—
Kondenzatorji	1.370
Elektronika	659
Instrumenti	286
Usmerniki	222
Skupaj	223

Če bi ocenjevali višino letošnjega izvoznega plana skozi odstotek povečanja, bi izgledalo, da je letošnja naloga nerealna, skoraj neverjetna. V resnici pa ni tako. Doseđanji izvoz našega podjetja je bil v primerjavi z obsegom celokupne proizvodnje zelo majhen ter je zaradi tega primerjalna osnova nizka in povzroča veliko, na videz nerealno povečanje izvoza. Z letošnjim planiranim izvozom dosegamo komaj 10 %

celokupne planirane proizvodnje. To se pravi, da bomo z letošnjim obsegom izvoza šele solidno startali v veliko izvozno ofenzivo, ki jo mora naše podjetje izbojevati v naslednjih letih.

Ugotovili smo, da je realizacija izvoza v sedmih mesecih precej pod planom podjetja, še bolj pa velja to za posamezne tovarne. Slabemu rezultatu v sedmih mesecih se v nemajhni meri botrovala letošnje objektivne težave, s katerimi se bori proizvodnja. Pomanjkanje proizvodnega materiala in likvidnih fi-

Tovarna	% izvršitve 7-mes. plana izvoza	% izvršitve letnega plana izvoza
Elektromehanika	72,1	38,8
Elektromotorji	85,0	49,8
Elementi	57,2	33,2
Avtomatika	94,8	55,2
Polprevodniki	188,0	108,7
Avtoelektrika	93,8	54,7
Aparati	7,4	4,3
Radioaparati	50,3	29,2
Kondenzatorji	66,7	38,8
Elektronika	35,6	20,7
Instrumenti	3,8	2,2
Usmerniki	97,9	56,6

Prikaz o stanju izvoza v podjetju in po tovarnah nima namena podati analizo vzrokov za relativno slab 7-mesečni izvozni rezultat, pač pa naj bi bil opozorilo na skrajni čas za intenziviranje izvoza, v kolikor smatramo, da smo obvezani realizirati letni izvozni plan tako v okviru podjetja, kot v okviru tovarn.

Doseženi nivo izvoza je bil v pretečenem mesecu (juliju) najnižji v letošnjem letu. Za naprej ne bi smeli dopustiti, da se to ponovi, saj bi nam to onemogočilo izvršitev letnega izvoza plana. Koristične letnih dopustov ne bi smelo predstavljati objektivnega opravičila za neizvršitev mesečnih izvoznih obvez.

Končno moramo upoštevati, da smo prištevali letos k izvršitvam mesečne izvozne realizacije tudi dobavo opreme za tovarno uporov in kondenzatorjev v Indijo. S temi dobavami smo povečali naš kumulativni izvoz za 300.864 \$.. Brez tega izvoza bi bila naša 7-mesečna izvozna bilanca dokaj slaba.

g

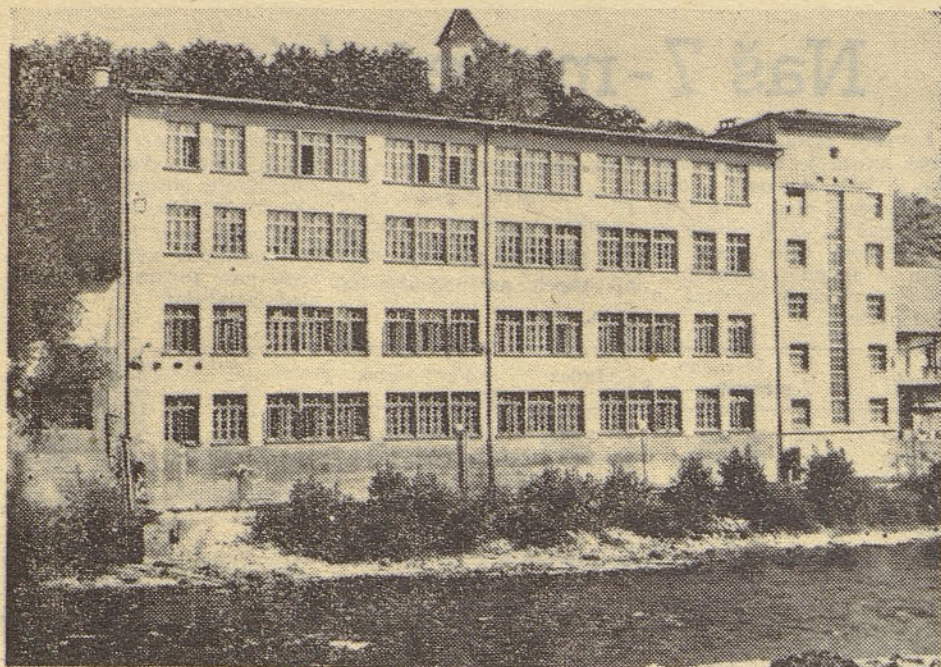
Odločni ukrepi za boljše poslovanje

Na zadnjem zasedanju DS »Elektromehanike« so se člani DS seznanili z ukrepi, ki bodo prispevali lep delež k sanacijskemu načrtu tovarne in podjetja, če bodo dobro izvedeni. Poročilo, ki obravnava delo posameznih sektorjev, ki morajo po sklepu DS opraviti važne naloge v kratkem obdobju, objavljamo v celoti:

Ker v kratkem času, ki je potekel od uveljavitve novih ukrepov v našem gospodarskem sistemu, še ni bilo mogoče natančno ugotoviti novega položaja tovarne, je treba pri definiranju ukrepov izhajati iz spoznanja, da je lahko vsak ukrep, ki ima za

posledico boljše funkcioniranje posameznih služb, za tovarno samo koristen. Ne glede na to pa je treba v kar najkrajšem času pripraviti natančnejše izračune, ki naj pokažejo, kakšen je vpliv novih gospodarskih instrumentov na bodoče poslovanje tovarne. Predvsem je treba na osnovi izračuna novih planskih lastnih cen ugotoviti akumulativnost posameznih izdelkov in posameznih panog ob upoštevanju prodajnih cen in ostalih pogojev, ki jih dosegamo na domačem in tujem tržišču.

Ne glede na nove gospodarske ukrepe je treba osposobiti (Dalje na 6. strani)

Večkrat pravimo: »Grem v Špik!«, ali: »Delam v Špiku!« To je stari naziv za Iskrin obrat »Kontaktor.« Ker pa zakoreninjene navade spreminjajo le rodovi, se bo staro ime še dokaj časa ohranilo. Morda je napaka v nas samih, ker se ne potrudimo, da bi novo ime dobilo svojo veljavo. — Slika kaže obrat »Kontaktor« s savske strani, ki stoji nasproti »Elektromehanike« v Kranju

Prenehajmo s tako prakso

V kratkem razgovoru z vodji referentov skupne nabave materialov 114, 115 in 119 grupe materialov, sem zvedel marsikaj, kar negativno vpliva na preskrbo z materialom oz. povečuje naše težave, zato bi bil že skrajni čas, da s tako prakso prenehamo.

Prav je, da še enkrat na kratko ponovimo, kakšna je današnja vloga domače nabave skupnih materialov (bivši CNO) in njene naloge:

- na osnovi planov tovarn, izdelava plana nabave materialov skupnih nabav;
- sklepanje pogodb in aranžmajev z domačimi dobavitelji ter zasledovanje izpolnjevanja pogodbenih obveznosti;
- reševanje vse problematike v zvezi z izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti in relaciji dobavitelj — Iskra (urgence, reklamacije, spremembe pogodbениh količin in tehničnih vrednosti itd.).

Domača nabava skupnih materialov preskrbuje na ta način podjetje z materiali, ki so skupni vsem našim tovarnam, oz. z materiali, ki jih naše tovarne rabijo v velikih količinah. Tako ima tudi naš dobavitelj opravka samo z eno nabavno organizacijo, v večjih primerih pa tudi samo z enim nabavnim referentom. S tem je možno do dobavitelja uveljavljati enotno poslovno politiko podjetja.

Na žalost je vse to večkrat samo teorija, ker se nekateri nabavni referenti (in šefi) tega, z organizacijskim predpisom določenega dogovora, ne držijo. Uganjajo tako imenovani »poslovni turizem« ter vnašajo zmedo pri dobaviteljih. Kakšna anarhija bi nastala, če bi isto delali vsi nabavitelji iz vseh naših tovarn, si lahko mislite! Mi-

ljene **KRITICNE** materiale. Kajti, kar ima neka tovarna preveč, isto morda primanjkuje drugi. Več koordinacije v delu in manj samovolje in improviziranja.

V zvezi s tem pa se postavlja vprašanje zaloga materiala nasploh. Jasno je, da ta material ni sortirán — sicer v »Iskri« sploh ne bi bilo problema pomanjkanja materiala. Tako pa imamo pomanjkanje materiala za proizvodnjo ob istočasnih visokih zalogah. Kako je v posameznih kolektivih, naj pokaže naslednja razpredelnica (samo material v sklad. razreda 3 — vrednosti samo približno — v milij. dinarjev):

Tovarna	Poraba mat. v I. četrtlet. 1965	Zaloge 30. 6. 1965	V primer. s porabo v I. četrtlet. trajajo zaloge (v mesecih)
Elektromehanika, Kranj	1.580	2.180	4,1
Instrumenti, Otoče	85	105	3,7
Usmerniki, Novo mesto	55	90	4,9
Avtomatika, Pržan	605	495	2,5
Avtoelektrika, Nova Gorica	635	1.260	5,95
Elektromotorji, Železniki	235	355	4,5
Naprave, Ljubljana	160	890	16,7
Elektr. instr., Horjul	105	230	6,5
Elementi, Ljubljana	170	305	5,4
Kondenzatorji, Semič	215	195	2,7
Aparati, Ljubljana	275	790	8,6
Radioaparati, Sežana	655	690	3,16
Polprevodniki, Trbovlje	125	160	3,8
Skupaj	4.900	7.745	4,75

Kje je limit, kakšne zaloge so optimalne, to naj določi glede na vrsto in tehnologijo proizvodnje grupa strokovnjakov. Vsekakor pa so zaloge v nekaterih naših tovarnah previsoke!

Ne morem kaj, da k tej problematiki ne pridam še svoje mnenje: Če bi imeli na razpolago mehanografijo, bi že zdavnaj imeli tudi pre-

gled nad zalogami, nad gibanjem zalog in nad kurantnim in nekurantnim materialom ter nas zaradi njih tolikanj ne bi bolela glava. No, in ne samo to! Vse preveč se trudimo, da dokažemo zakaj ne moremo, kot pa se trudimo, da napravimo to, kar moremo in moramo!

Igor Slavec

Višji OD le z odkrivanjem rezerv

Mnenja in ugotovitve na razpravi zadnje seje UO podjetja

14. seja UO podjetja, ki je predsedoval namestnik predsednika UO podjetja Tone Bukinis, je bila 13. avgusta popoldne v sejni sobi programskega sektorja v Ljubljani.

Spričo spremenjenega gospodarjenja v podjetju, ki ga je diktirala zadnja reforma, je obsegal dnevni red seje kot najvažnejšo točko razpravo o ukrepih podjetja v zvezi z novim gospodarskim sistemom. Celotni globalni finančni izračun in obrazilitev sprememb je podal prisotni šef analitsko-planškega oddelka finančnega sektorja Ciril Ankerst. Glede na to, da se cene naših proizvodov z nekaj izjemami niso spremenile, podjetje v finančnem pogledu ni ničesar pridobilo. Kolikor so nižje obresti od poslovnega sklada, manjši prispevek iz dohodka in ukinjen prometni davek, ki ga po novem plača kupec, toliko so višje cene surovin in reprodukcijskega materiala, večji transportni stroški in električna energija in dražje komunalne storitve. Odpravljeni prispevki celo niso niti dovolj veliki za kritje novih stroškov, zato bi podjetje brez sprememb cen in pozitivne tečajne razlike zašlo v poslovno izgubo.

Ker je vrednost domačega in uvoznega repromateriala in surovin po novem zelo različna, izrazito velika pa v vseh tovarnah, ki absorbirajo večje količine uvoznega materiala, bodo tovarne z visokim uvozom prišle v zelo neugoden položaj. Bistveno se torej menja ostanek čistega dohodka, in sicer: tovarne — Elektromotorji, Instrumenti, Elektromehanika, Aparati, Avtoizdelki, Usmerniki, Elementi, Avtomatika in Mikron bodo dosegale ob izračunu neizpremenjenih OD in stroškov skupnih služb višji ostanek čistega dohodka. Ob enakih pogojih bosta dosegli slabši rezultat tovarni Elektronika in Polprevodniki, medtem ko imajo predvideno poslovno izgubo: Kondenzatorji, Naprave in Radijski sprejemniki.

Samo zaradi znižanja prispevkov se čista sredstva za osebnе dohodke povečajo za 917 milijonov dinarjev ali za 12,5%, kar je sicer že delna kompenzacija povečanih življenjskih stroškov, toda še vedno nezadostna. Realna ocenitev povečanih življenjskih stroškov je trenutno približno 40-odstotna v primerjavi s cenami pred reformo. Nadomestila za ta primanjkljaj zaposlenih podjetje ne bo moglo na noben način nadomestiti, ker gospodarska reforma odreja maksimalno povečanje OD v podjetjih za 23%, sicer pa niti za ta procent (razlika med 12,5% in 23%) podjetje trenutno nima možnosti in ustreznega kritja.

Večje OD bi podjetje lahko nadoknadilo le z večjimi cenami proizvodov, kar pa je vsaj za sedaj nedopustno in tudi kaznivo. Preostane nam tako edina pot, ki je v reformi tudi nakazana: na račun boljšega gospodarjenja, to je racionalizacij, izkoristka notranjih rezerv, pričenši od materialnih in režijskih stroškov prek delovne sile in cenene organizacije, privarčevati sredstva, ki se bodo prelila v višje OD.

Po izčrpnih diskusiji navzočih članov UO so sprejeli sklep, ki obvezuje tovarne, da izdelajo tako konkretne načrte za lastno sanacijo osebnih dohodkov. V naslednjih točkah dnevnega reda so člani pretresali pravilnik o izobraževanju delavcev v podjetju in pravilnik o pripravniški dobi v podjetju. Posamezne spremembe in dopolnila je tolmačil Milan Regovec. O obeh omenjenih predlogih bo sklepal DS podjetja.

Tudi razprava predloga re-balans in investicijskega programa (poročevalec šef investicijske izgradnje ing. Gansper Muha) je bila zelo zanimiva. Zaradi preobsežnosti tematike in njene važnosti za bodoči razvoj podjetja pa bomo o njej spregovorili v naslednji številki našega glasila.

M. K.

»Zeleni val« tudi v Zagrebu

Informativni list »Nikola Tesla« tudi poroča o skupini strokovnjakov, ki so v rekordnem času montirali »Zeleni val« na nekaterih križiščih v Zagrebu. O tem delu povzemamo na kratko tole vest: V treh dneh so bile postavljene vse kompletne naprave na 11 križiščih vzdolž Boškovičeve — Kavuričeve ulice. Ekipa strokovnjakov je delala brez oddiha, da bo »zeleni val« funkcioniral v času letnega zagrebškega sejma.

Velik uspeh tovarne je tudi v tem, da je v kratkem sončnim refleksom.

Odločen sklep UO »Aparati«

MANJSI OSEBNI DOHODKI VODILNEMU IN VODSTVENEMU KADRU, ČE NE BO PREDVIDENI PLAN ZA AVGUST 95% IZVRŠEN

Na 8. seji UO tovarne električnih aparatov v Ljubljani je direktor tov. Klešnik članom upravnega odbora pojasnil obveze, ki jih je prevzela »ISKRA« za saniranje gospodarske situacije. V ta namen je bil namreč izdelan elaborat, ki ga je prejel vsaka tovarna. Bančne zahteve za pomoč pri sanaciji so precej ostre, vendar druge poti ni. Ukrepi so torej realni, za zagotovitev pa je potrebno redno spremljanje znižanja zalog in pošiljanje zadevnih poročil v odrejenih rokih. Za točno in solidno izvajanje teh ukrepov so po tovarnah zadolženi direktor, vodja finančnega sektorja in vodja gospodarsko-tehničnega sektorja.

UO je nadalje razpravljalo o nizki realizaciji v juliju. Po izjavi tov. Modica, je iskati vzrok predvsem pri pomanjkanju nekaterih materialov. Tov. Horvat pa je pripomnil, da je material problematičen pri stiskalnih aparatih, pri programatorju pa je kazno, da ga ne osvaja tako hitro kot je planirano. Pri B 5 so meritve še vedno problem.

V nadaljnji razpravi, so bile dokaj jasno nakazane proizvodne težave, med katere vsekakor spadajo mnoga popravila na račun sestavnih delov, preširok proizvodni program in predolgo razdobje med planiranjem in lansiranjem nalogov. H koncu je tov. Klešnik dejal, da so za avgust dani vsi pogoji za izvršitev proizvodnega plana, ker je material na razpolago. Člani UO so bili mnenja, da v primeru, če plan v avgustu ne bi bil izvršen, bo pač krivda padla na vodilni in vodstveni kader. — Prav zato je UO sprejel sklep: Če ne bo plan v avgustu izvršen s 95%, se vodilnemu in vodstvenemu kadru izplačajo manjši osebni dohodki in sicer: vodilnim 10 odstotkov, vodje DE, glavnim tehnologom in vodjem oddelkov 7%, vsem ostalim, ki imajo podrejene pa 4%.

Ker dosedanja stopnja prispevkov na osebni dohodek (39,5% od bruto OD oz. 17,5% odstotka prorač. prispevek in 22% socialno zavarovanje) v primerjavi z novo stopnjo (33,2% oz. 12,5% in 20,7%) predstavlja 10,4% povečanje neto OD, UO podjetja pa je predlagal, da se od 1. 7. 1965 dalje povečajo osebni dohodki 12,8% odstotka do največ 15% v povprečju na zaposlenega — je UO sprejel sklep, da se v tovarni »Aparati« zviša vsem zaposlenim neto osebni dohodek za 15% na ta način, da se obračunska postavka zviša za 10,4%, razlika 4,6% pa se prizna v obliki dodatka.

Kot zadnjo točko je UO obravnaval poročilo komisije za kontinuirano proizvodnjo, ki je ugotovila dokajšnje odstopanja v skladiščih, zame-

njava materiala, v nekaterih primerih pa tudi nevestno poslovanje.

Komisija pri iskanju vzrokov za nastale razlike ni našla konkretnih primerov osebnega izkoriščanja. Komisija je dognala, da še ni zagotovljenih pogojev za nemoteno in kvalitetno poslovanje skladišč. Kljub temu, da so razmere občutno boljše. Premalo je tudi poudarjena osebna odgovornost pri manipulaciji materiala, hkrati pa odgovornost posameznikov ni točno precizirana na vrste materiala. Skladišče bi moralo biti zadevno ločeno na posamezne oddelke, kjer naj bi bila

zaposlena oseba, ki je specializirana na določene vrste materiala in polizdelke. Predpisi o poslovanju skladišč morajo biti jasni, strokovnost zaposlenih pa zadovoljiva, kar pa je treba pomisliti takrat, ko se pripravlja sistematizacija delovnih mest. Nujno je treba pristopiti k sistematičnemu strokovnemu izpopolnjevanju sedanjega kadra.

Člani UO so bili mnenja, da se poslovanje v skladiščih čimprej uredi in da se morebitne razlike ugotavljajo hitreje, hkrati pa je sprejel sklep, naj se takoj pripravijo normativi odstopanja.

Sindikalni informator

Sindikalni odbor podjetja je imel svoj redni sestanek 10. 8. 1965. V prvem delu so predsedniki iz posameznih enot poročali o svojem delu, predvsem v zvezi z gospodarsko reformo. Iz njihovih poročil je bilo razvidno, da so o vseh ukrepih na široko razpravljali. Posebej so se angažirali izvršni odbori pri povišanju OD. O tem je bilo več variant, kar je razpravljala naš odbor na eni od prejšnjih sej. Povišanje se giblje po enotah od 12,7% do 15% z ozirom na dosego plana oz. možnosti izplačila z ozirom na maso OD. Po vseh enotah in skupnih službah aktivno delajo na iskanju skritih rezerv in na njihovem aktiviranju.

Vsi člani odbora so obsodili postopek članov DS podjetja iz Nove Gorice, ko so zapustili zasedanje delavskega sveta. Tak način reševanja spornih zadev ne vodi k stabilizaciji; s tem se uva-ja v podjetje anarhija, ki je največji sovražnik enotnosti.

V drugem delu je odbor obravnaval program samoupravnih organov podjetja. Uvodoma je bila ugotovljena nujnost, da tak program obstaja, vendar s pripombo, da bi pri njegovi izdelavi morale prvenstveno sodelovati strokovne službe podjetja, nakar bi ga politične organizacije pred sprejetjem obravnavale.

V programu je zelo ostro zastavljeno vprašanje obratnega sredstva, in s tem v zvezi tudi zalog. Angažirati je treba vse sile, da se ta problem v podjetju čimprej izboljša, odgovornost pa je treba postaviti na ostrino! Postavlja se tudi zahteva po razdelitvi obratnih sredstev razreda 3 in 5 po tovarnah. Na ta način bodo posamezne enote bolj dosledno vodile račune o vezavi teh sredstev pod seboj.

Investicije naj se vlagajo v tiste objekte — enote, ki imajo najkrajšo časovno vezavo do izkoriščanja. V naslednjih letih bodo sredstva,

ustvarjena za investicije, nižja od prvotno predvidenih, zaradi tega je predlagano z ozirom na znižanje gospodarskega plana tudi znižanje investicijskega programa.

Program nadalje govori o poslovni politiki znotraj podjetja, o sanaciji ekonomskih odnosov med enotami, o zaostritvi finančne discipline za hitrejšo ugotavljanje doseženih ekonomskih rezultatov z mesečnimi pokazatelji. Izdelati je treba dolgoročni program o izvozi orientaciji podjetja kot pogoj za prilagoditev razvojnih, investicijskih in proizvodnih kapacitet.

Stalno je treba izpopoljevati instrumente o delitvi OD, ki naj bodo vezani na ekonomski rezultat posameznih enot. Dosledno je treba notranjo zakonodajo prilagoditi novim zakonskim osnovam. V zvezi s spremembo statutarnih določil naj se upošteva predvidena nova organizacija podjetja ki mora sloneti na kvalitetnih, strokovnih in načelnih rešitvah poenostavitve organizacije dela.

Ostro in konkretno je postavljena zahteva po pravo-

(Nadaljev. na 6. strani)

Servisna ekipa na terenu

Podobno kot lani je tudi letos naša servisna služba organizirala obisk terenske servisne ekipe v odročnih krajih Hrvatske ter Bosne in Hercegovine, kamor s težavo sežeta servisa v Zagrebu in Sarajevu.

Predhodno je servisna služba obvestila vsa trgovska podjetja in delavnice o prihodu svojih ekip na ta področja, kar naj bi ekipam omogočilo, da bi v določenih obdobjih opravile kar največ nalog.

Izkušnje iz preteklega leta kažejo, da je takšno poglobljanje vezi med proizvajalci

Marija Franko nalaga v obratu Sentjernej 1/4 W upora na metalizacijske letve s pomočjo dozirane naprave

O mehanografiji drugod

»Mehanografska« polemika, kakor je bila v »Iskri« mrzlična — je naenkrat zbledela. »Naj počiva v miru!« je nekdo ironično dejal na zadevno vprašanje. Pa poglejmo kaj piše o mehanografiji »Nikola Tesla« informativni list delovnega kolektiva tovarne telekomunikacijskih naprav in instituta za telekomunikacijsko in signalno tehniko »Nikola Tesla« Zagreb.

Pod naslovom »PRODUKTIVNOST DELA SE JE POVEČALA« smo brali nasled-

nje: da bi se povečala produktivnost dela, je bil organiziran v maju leta 1963 mehanografski center, ki dosega v letošnjem letu prav dobre rezultate. Poedina področja knjigovodstva so postopoma prehajala v strojno obdelavo; najprej finančno in materialno knjigovodstvo, nato pa obračun osebnih dohodkov. Področje dela mehanografije se je nato razširilo na obračune enot, proti koncu 1964. leta pa je bila izdelana materialna bilanca in analiza zalog s počasnim obračunom — program, ki že spada v domeno visoke mehanizacije.

Nedavno je bil uveden novi komplicirani program — obračun realizacije in izgube delovnega časa, trenutno pa se dela na uvajanju programa »Kartoteka dela« in to v zvezi z reorganizacijo v evidentiranju delovnega časa; ki jo sedaj obdeluje analitiško-organizacijsko planski oddelek v celem podjetju. Mehanografski center je opremljen z zelo dragimi stroji. Maksimalno izkoriščanje strojev je doseženo z organizacijo dela po normi.

in koristniki naših izdelkov na terenu zelo koristno in vsekakor prispeva občuten delež k poznavanju ISKRE in k poglobljanju zaupanja kupcev do naših izdelkov, zlasti še, ker pri serv. dejavnostih, razen prav redkih izjem v naši državi, ne moremo govoriti o posebnih prizadevanjih proizvajalcev, da bi potrošniku poleg izdelkov zagotovili tudi dobre pogoje za njihovo vzdrževanje oz. servisiranje.

Lahko računamo, da bodo tudi letos, kot lani te naše servisne ekipe uspešno izpolnile svoje poslanstvo. — C.

Dopisujte v »Iskro«

Uvedba sistema interne delitve osebnih dohodkov po delovnih enotah v »Elektromehaniki«

Odločni ukrepi za boljše poslovanje

(Nadaljevanje z 2. strani)
nimi OD za isto obdobje in izračuna faktor stimulacije. Faktor stimulacije posamezne delovne enote se korigira še s faktorjem stimulacije tovarne kot celote.

Pri izračunu skupnega faktorja stimulacije se upošteva 70 % doseženega faktorja delovne enote in 30 % doseženega faktorja tovarne kot celote. S tem so podani pogoji, da so osebni dohodki delavcev vezani v večji meri na rezultate delovnih enot kot na rezultat tovarne kot celote.

STIMULACIJA VODILNEGA KADRA TOVARNE IN VODSTVENEGA KADRA V PROIZVODNEM SEKTORJU

Vodilni kader tovarne in vodstveni kader posameznih delovnih enot v proizvodnem sektorju že po značaju svojega dela in odgovornosti za posel, ki ga opravlja, bistveno vpliva na dosežene rezultate dela posamezne delovne enote.

V ta namen je nujno povežati interes tega kadra s faktorji dobrega gospodarjenja in ga v večji meri vezati na dosežene rezultate delovne enote.

Da bi se to doseglo, se za vodilni kader tovarne in za vodstveni kader v delovnih enotah proizvodnega sektorja uvede korekcijski faktor na dosežene rezultate delovne enote.

Osebni dohodki vodstvenega kadra naj bi hitreje rastle pri pozitivnih rezultatih delovne enote in hitreje padali pri negativnih rezultatih.

Doseženi faktor stimulacije posamezne delovne enote se vodilnemu kadru tovarne in vodstvenemu kadru proizvodnih enot korigira, in sicer se za vsak faktor 0,01 večji ali manjši kot faktor 0,90 povečajo oziroma zmanjšajo OD tega kadra za 2 %. Pri tem pa je podana omejitev, da naj bi se ne razlikoval doseženi faktor stimulacije tega

kadra za več kot 10 % od doseženega faktorja delovne enote.

Z navedenim sistemom je tovarna naredila, šele prvi korak k izpopolnitvi sistema interne delitve dohodka. V naslednji fazi se pripravlja vezanje osebnih dohodkov delavcev tudi v tistih delovnih enotah, ki jih s tem sistemom vezemo še na rezultate tovarne kot celote. Tako je pripravljen že osnutek za nagrajevanje v orodjarni in pa z ozirom na reorganizacijo nabavnih služb in skladišč

tudi v GPS. Bistvo tega je v tem, da se bo odgovornost za opravljen posel bolj strogo določila, prav tako pa bo tudi način stimulacije služil temu namenu. Ker uspeh poslovanja vse bolj zavisi od dobro organiziranih in pravilno stimuliranih strokovnih služb in od njihovega strokovnega nivoja, moramo nujno najti merila za njihovo pravilno stimulacijo, to pa bo naslednja faza našega dela pri izgradnji sistema interne delitve dohodka.

N.

Demonstracija novega programatorja

(Nadaljevanje s 1. strani)
karja so konstruktorji razložili delovanje kopirnega stroja in hkrati demonstrirali delovne operacije.

Avtomatična hidravlična kopirna strojnica SP 12 z numeričnim pozicioniranjem preklopa ima dva supporta: kopirnega in zastružilnega.

Sindikalni informator

(Nadaljevanje s 5. strani)
časnih izdelavi realnega okvirnega gospodarskega plana za leto, kajti le od pravočasnega plana so odvisne realne zaloge materiala oz. obratna sredstva.

Zožitvev proizvodnega programa je v programu omejena kot stalna skrb samoupravnih organov in posameznih enot. Le z izvedbo specializacije bomo lahko konkurenčni in rentabilni. Dosednja izvedba programa z vztrajanjem na kvalitativnih, strokovnih in načelnih rešitvah, daje pogoje za odpravo gospodarskih težav, v katerih se podjetje nahaja.

J. S.

Na njej lahko stružijo obdelovance dolžine do pol metra. Največji premer med sanmi znaša 280 mm, največji stružni premer pa 120 mm. Vpenjanje neobdelanega kosa je hidravlično in ko doseže pritisek v konjičku določeno vrednost, je stružnica pripravljena za vklop. Kopirni support ima hidravlično tipkalo, ki med obdelovanjem drsi po šabloni. Tipkalo krmililni support na hidravlični način, tako, da dobi struženi kos tako obliko kot jo določa šablona.

Celotna obdelava od neobdelanega kosa do končnega izdelka zahteva veliko različnih delovnih operacij. Delovne operacije so lahko razdeljene na več period. V vsaki periodi lahko menjajo hitrosti glavnega vretena in različne delovne ter hitre pomike. To nalogo avtomatskega upravljanja stroja od neobdelanega kosa do končnega izdelka opravlja elektronski programator, ki je prirejen posebej za to stružnico.

Najnovejša tehnična novost programatorja je numerično pozicioniranje mesta, kjer sledi prehod iz ene delovne operacije v drugo. Poseben elektronski merilni sistem, ki je popolnoma transistoriziran, stalno meri položaj supporta.

Glavna prednost stružnice opremljene z numeričnim programatorjem je, da z njo lahko upravlja delavec in ne več kvalificiran strugar. Njegova naloga je samo ta, da v začetku vpne neobdelan kos, vključil programator in po končani obdelavi vzame gotov izdelek iz stružnice. Če je pri najpopolnejši izvedbi stružnica opremljena še z avtomatsko dozirno napravjo, sploh ne potrebuje nobene strožbe.

Programator PD 2012 bo Tovarna električnih aparatov izdelovala serijsko za vse domače potrebe, po sklenjenem dogovoru na tudi za čezmejsko tovarno »KOVOSVIT«, ki je prodala licenco novosadski »POBEDI«.

Marian Kralj

(Nadaljevanje s 3. strani)
biti nekatere službe v tovarni za boljše opravljanje svojega dela ter s tem vzpostaviti osnovne pogoje za boljše gospodarjenje. Osnoven podatek mora biti na ureditvi planskih in nabavnih služb, na dokončanju izdelave metode za izračunavanje planskih lastnih cen s pomočjo mehanografije, na formiranju specializiranih obratov in na izboljšavi tehnologije. Za dosego navedenega mora:

1. Gospodarsko planski sektor

- reorganizirati nabavo
- reorganizirati skladišče razreda 3
- vključiti vknjiževalke in planerje nabave v nabavne skupine
- formirati odtsek za koordinacijo materialnih potreb
- ustanoviti oddelek za planiranje lastnih sestavnih delov
- reorganizirati planiranje po panogah
- izračunati optimalne velikosti serij sestavnih delov
- izdelati osnove za sistematično spremljanje gibanja zalog
- urediti planiranje osvajanja proizvodnje novih izdelkov
- izdelati metodo za izračun in kontrolo zasedbe proizvodnih kapacitet
- izdelati predlog za sistem nagrajevanja planskih in nabavnih služb
- med izvajanjem vseh navedenih nalog skrbeti tudi za ustrezno redno in dopolnilno izobraževanje delavcev v teh službah.

Vse gornje naloge mora gospodarsko planski sektor dokončati v rokih, ki so predvideni v programu dela sektorjev, pri čemer je treba pripomniti, da je izvrševanje večine naštetih nalog že v teku in da je o reorganizaciji planskih in nabavnih služb upravni odbor že razpravljal.

2. Tehnični sektor

- osposobiti sistem za izračunavanje planskih lastnih cen s pomočjo mehanografije za vse panoge najkasneje do konca meseca novembra, tako da bo mogoče s 1. 1. 1966 uvesti v materialno poslovanje tovarne nove planske cene.
 - pospešiti osvajanje proizvodnje tistih novih izdelkov, po katerih se kaže sorazmerno veliko povpraševanje na tržišču in ki bodo izboljšali naš položaj.
 - z razširitvijo v prostore, ki jih je izpraznila montaža telefonskih central, in z aktiviranjem novih strojev povečati kapacitete orodjarne.
 - izvajati tudi vse ostale naloge, ki so predvidene v programu dela sektorjev.
- ### 3. Obrat ATN
- v skladu z razpoložljivimi strojnimi kapacitetami postopoma prevzeti izdelavo

vseh specifičnih sestavnih delov in v zvezi s tem osposobiti za delo vse nove stroje.

- vskladiti montažno tehnološko dokumentacijo z dejansko tehnologijo po delavnicih in s tem postaviti osnove za pravilne lastne cene posameznih elementov, enot in gotovih izdelkov. To delo mora biti opravljeno po rokovniku, ki ga izdelaja vodstvo obrata ATN, pri čemer je treba računati z uvedbo novih planskih lastnih cen s 1. 1. 1966.

4. Ostali sektorji

- izvajati naloge, določene v programu dela sektorjev, ki ga je potrdil upravni odbor tovarne.

Pri sprejemanju ukrepov, ki imajo namen izboljšati poslovanje tovarne, se moramo zavedati, da parcialne rešitve in kampanjske akcije ne morejo prinesiti trajnejših uspehov, zato je treba v delo uprave tovarne, v delo posameznih služb in seveda tudi v delo samoupravnih organov, predvsem upravnega odbora, vnesti določeno sistematičnost. Ker je takšno sistematičnost možno zagotoviti predvsem z dolgoročnejšim planiranjem dela posameznih služb, morajo vodstva sektorjev in obratov do 30. novembra 1965 pripraviti program svojega dela, nakar ga bo v prvi polovici decembra obravnaval upravni odbor tovarne. Program dela bo poleg ostalega služil tudi za ocenjevanje uspešnosti dela vsakega posameznega sektorja in njegovega vodstva.

Eden izmed ključnih problemov, o katerem se bo začela razprava v kratkem, je organizacijska oblika podjetja, o kateri se je treba odločiti v skladu z novim temeljnim zakonom o podjetjih. Članji DS so bili opozorjeni, naj temeljito proučijo članek »Obris jutrišnje Iskre«, ki je bil objavljen v 27. številki glasila »Iskra« z dne 22. julija 1965 in v katerem je opisan predlog, ki ga je pripravila podkomisija za ekonomiko za spremembo statuta.

Zaradi spremenjenih gospodarskih pogojev bo treba tudi revidirati veljavni pravilnik o delitvi čistega dohodka in pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Prvo dopolnilo pravilnika, ki obstoja v glavnem v tem, da se namesto dosedanjega enotnega faktorja stimulacije uvedejo faktorji stimulacije, ki bodo odvisni od uspeha vsake posamezne enote in da se za organizatorje proizvodnje v proizvodnji in v ostalih službah uvede večja odvisnost osebnega dohodka od uspehov proizvodnje, je upravni odbor že obravnaval in naročil, da se pripravijo nekatere spremembe in dopolnitve. Predvidoma bo dopolnilte pravilnika v obravnavi pred DS konec avgusta in bi veljala s 1. septembrom 1965.

Poglejmo si v oči

(Nadaljevanje z 2. strani)
odplačevati oz. vzdrževati troj voz.

— In tiste kilometrine...?

— Slišal sem za nekoga, ki v tovarni kupuje viške po planskih cenah (starih 10 let) in doma sosedom material prodaja po dnevnih cenah.

— Pravijo, da imamo skrajšan delovni čas, — pa precej skrajšan! Zamujamo, malice podaljšujemo, prej odhajamo, vse na škodo podjetja.

— In Ti, dvakrat dragi »nadurnež«, ki si zaradi svoje počasnosti pri delu delaš nadure zraven na veljaš še za pridnara, ki se žrtvuje za ISKRO...?!

Mislim, da je še dosti tega, vendar sem prepričan, da se vsakdo od nas lahko vpraša, kolikšna je naša osebna krivda za nastale težave in koliko smo pripravljeni s preteklostjo odnehati in s tem podjetju pomagati najprej pri znižanju nepotrebnih in odvečnih stroškov.

Le v nas samih je rešitev za mnoge naše probleme in samo od nas samih je odvisno kako in kdaj jih bomo rešili. In samo s tem namenom je bil napisan ta sestavek. Veselilo bi me, če bi me še kdo dopolnil, ali pa se javil, da je vse napisano izmišljeno in ne velja.

Igor Slavec

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi 14. seje UO Podjetja (13. 8. 1965)

● Sklep 7. seje UO pod točko 5), s katerim je UO podaril prizadetim ob rudarski nesreči v Kaknju kinoprojektor v vrednosti ca. 400.000 din, UO dopolnjuje s tem, da se ta znesek krije v breme rezerve, predvidene v gospodarskim planom za leto 1965.

● UO sprejema na znanje elaborat o vplivu gospodarske reforme na gospodarski plan podjetja. Ta elaborat naj se posreduje vsem tovarnam in skupnim službam.

Skupno z rebalansom gospodarskega plana za l. 1965 je treba predložiti samoupravnim organom podjetja tudi program ekonomske sanacije podjetja. Tak program naj vsebuje smernice za politiko notranje delitve in delitve osebnih dohodkov kot rezultat ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja. Program ekonomske sanacije podjetja naj bo izvilleček sanacijskih načrtov, ki se r. o. rajo izdelati po tovarnah.

Rok za izdelavo osnutka sanacijskega načrta je 1. september 1965. Dokončni sanacijski načrt pa mora biti predložen upravnemu odboru skupno z rebalansom gospodarskega plana do 1. oktobra 1965.

● UO sprejema rebalans investicijskega programa v podani obliki in ga bo predložil delavskemu svetu podjetja v potrditve.

● UO sprejema pravilnik o izobraževanju delavcev v podjetju ISKRA v predloženi vsebini in ga bo posredoval delavskemu svetu podjetja v potrditve.

● UO potrjuje pravilnik o pripravniški dobi v podjetju ISKRA v predloženi vsebini ter ga bo posredoval delav-

skemu svetu podjetja v dokončno potrditve.

● UO potrjuje pravilnik o zaposlovanju in o OD delavcev v tujini ter ga bo v predložni vsebini predložil delavskemu svetu v dokončno potrditve.

Sklepi 8. seje DS »Elektromehanika« (12. 8. 65)

● Delavski svet je razpravljal o finančno ekonomskem položaju podjetja Iskra in »Elektromehanika« in proučil predloge ukrepov za izboljšanje položaja, ki jih je pripravila uprava tovarne. V zvezi s tem potrjuje delavski svet predloge ukrepov v tovarni z ozirom na sanacijski načrt podjetja in zadoljuje odgovorne službe v tovarni, da strogo izvajajo zahteve za znižanje zalog razreda 3 in 5 ter razreda 6, materialnih in režijskih stroškov in izvedejo predloge ukrepov v tovarni z ozirom na gospodarsko reformo.

● Delavski svet je sprejel sklep, da se delavcem obrata Lipnica, ki se vozijo na delo iz Kamne gorice in Kroke, zviša samoprisepevek od 600 na 1000 din mesečno. S tem se spremeni 6. sklep 19. zasedanja DS z dne 22. 4. 1965.

● Na podlagi poročila in razprave je delavski svet ugotovil, da je v mesecu avgustu po posameznih delovnih enotah oziroma obratih možno izvršiti proizvodnjo po vrednostih, ki jih je predložil UO.

Z ozirom na izredno stanje v tovarni in z namenom, da se zniža nedovršena proizvodnja, zadoljuje delavski svet šefe navedenih delovnih enot, da v mesecu avgustu brezpogojno dosežejo predlagane vrednosti. V zvezi s tem je delavski svet sklenil, da se v

slučaju, če zadevne vrednosti ne bodo dosežene, izvedejo denarne sankcije proti šefom delovnih enot. Za vsak odstotek nižje proizvodnje se šefom delovnih enot zniža osebni dohodek za 1,5%. V slučaju preseženih navedenih vrednosti pa se šefom delovnih enot dohodek v enakem odstotku dvigne.

Sklepi 16. seje UO »Elektromehanika« (9. 8. 65)

● Na predlog komisije za racionalizacije in tehnične izboljšave je upravni odbor sprejel naslednje sklepe:

Nadaljevanje polemike:

Kaj menijo samoupravni organi o tekočem razvoju

Zadaje čase samoupravni organi čedalje več govorijo o tem, naj bi aplikativni razvoj priključili tovarnam. Uredništvo je na to vprašanje dobilo od predsednikov DS posameznih tovarn zanimive odgovore, ki jih v celoti posredujemo našim bralcem.

ODGOVOR DS TOVARNE ELEKTROMOTORJEV ZELEZNIKI:

Tovarno elektromotorjev v Zelezniških si brez tekočega razvoja ne moremo zamisliti, ker se je treba stalno prilagajati zahtevam kupcev. Na drugi strani pa je (z izjemo nekaj večjih serij) to delo povezano z majhnimi serijami. O priključitvi tekočega razvoja tovarnam sem mnenja, da je to problem, ki ga bo v kratkem času treba rešiti za tiste tovarne, ki tekočega razvoja nimajo. V naši tovarni že imamo tekoči razvoj, in to v taki zasedbi, da odgovarja našim potrebam.

— Tov. Dragotu Hafnerju iz montaže rotacijskih strojev se za koristen predlog, po katerem se je zamenjal kroglični ležaj EL-8 40.520.126 s sinter ležajem kode 99.120.075 za motor Ka 75/48, izplača enkratna nagrada v znesku 17.500 din.

— Tov. Silvu Seražinu iz montaže telefonskih central se za predlog izboljšave, ki se nanaša na izdelavo naprave za preizkušanje central Iskra 58-C/20 in Iskra 58-C izplača premija v znesku 225.300 din.

— Tov. Antonu Pibru iz orodjarne se za izboljšavo na orodju P 20.219 za kalibriranje skodelice kode 17.900.014 in dna skodelice 57.900.015 iz-

plača premija v znesku 107.000 din.

— Tov. Viktorju Brezarju iz pomožne orodjarne produkcije se za izboljšavo orodja za izdelavo relejne tračnice izplača premija v znesku 354.000 din.

Pisma bralcev

POZDRAV IZ VALJEVA

Z velikim veseljem prejemam glasilo »Iskra« v Valjevo, kjer služim vojaški rok. Mislim, da sem kar precej na jasnem z dogajanja v ISKRI prav zaradi rednega prebiranja glasila, ki ga vsak teden težko pričakujem. V zadnjih številkah sem s posebnim zanimanjem prebiral članke pod naslovom: »Prisepevek k reševanju Iskre«, ki so mi precej razjasnili sedanjost situacijo podjetja.

V Valjevu živimo kar dobro. V mestu je dokaj zelena, ulice in ceste pa so slabe. V okolici, ki je lepo urejena, je precej zgodovinskih spomenikov. Prav v Valjevu se je pričela vstaja srbskega naroda. Ljudje, posebno starejši, so prijazni z nami.

Kolektivu podjetja »Iskra«, posebno pa članom »Elektromehanika« v Kranju, kjer sem bil zaposlen, želim kar največ uspehov, hkrati pa iskreno pozdravljam bivše sodelavce v STK.

Tone Stopar
V. P. 6734-33
Valjevo VE-2

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko teledukacije elektronic in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Siavec — izhaja tedensko — Tisk in klisjeji: »CP Gorenjski tisk« Kranj

Z zasedanja DS »Elektromehanika«

Osmo redno zasedanje DS kranjske tovarne, ki se ga je udeležilo 35 članov DS, vodstvo tovarne in šefi sektorjev, je imelo v programu 7 točk dnevnega reda, med katerimi sta bili vsekakor zanimivi dve: finančni in ekonomski položaj tovarne ter periodični obračun za prvo polletje. Iz poročila direktorja tovarne smo povzeli naslednje ugotovitve:

Kljub pozitivnim rezultatom, ki jih Iskra dosega in ki se kažejo v tem, da podjetje kot celota izkazuje pozitivno finančno bilanco, moramo ugotoviti, da se Iskra bori z velikimi finančnimi težavami, ker ne more sproti poravnati svojih obveznosti do družbe, do bank in do svojih poslovnih partnerjev. Vzrokov za njeno nelikvidnost je več, prvi vrsti pa je treba omeniti naslednje:

— nizko odmerjena trajna obratna sredstva ob samem začetku;

— prenizko formiranje lastnih obratnih sredstev zaradi nizkega ostanka čistega dohodka in zaradi visokih anuitet;

— skopo dodeljevanje občasnih in premostitvenih kreditov;

— previsoke zaloge reprodukcijskega materiala, polizdelkov in nedovršene proizvodnje;

— previsoke zaloge gotovih izdelkov in prepočasno plačevanje s strani naših kupcev;

— zaradi restrikcij na področju kratkoročnega kreditiranja takojšen odvzem kratkoročnih kreditov;

— zaradi odvzema kredita našim kupcem njihova nelikvidnost in s tem

nezmožnost poravnavanja naših računov;

— hiter porast proizvodnje, ki ga ni spremljal ustrezen porast stalnih obratnih sredstev.

Vidimo torej, da je del vzrokov internega značaja in da so posledica neustrezne notranje ekonomike in jih bo neizogibno moralo rešiti podjetje samo, del vzrokov pa izvira iz splošnih gospodarskih pogojev v naši državi, ki jih z zadnjo gospodarsko reformo poskušamo postaviti na trdnije temelje.

Ker zunanji činitelji, predvsem banke, ki so pripravljene pomagati Iskri, da se izkoplje iz sedanje nelikvidnosti, postavljajo pogoje, da istočasno tudi Iskra stori odločnejske korake za izboljšanje svojega poslovanja, je uprava podjetja izdelala sanacijski načrt, ki vsebuje

konkretne naloge tudi za »Elektromehaniko«. Te naloge so predvsem:

— znižanje vezave obratnih sredstev z znižanjem zalog reprodukcijskega materiala, polizdelkov, nedovršene proizvodnje, zalog gotovih izdelkov in znižanje dolgov naših kupcev;

— preusmeritev in skrčenje investicijskih vlaganj;

— znižanje stroškov skupnih služb;

— znižanje poslovnih stroškov in racionalizacija dela v tovarnah.

V zalogah razreda 3 (reprodukcijski material) se v tovarni vodi tudi drobni inventar v uporabi, ki vsebuje posebna orodja s postopnim 5-letnim odpisom ter ostala orodja in drobni inventar s 50 in 100% odpisom. Ta postavka je sorazmerno velika in kaže v letošnjem letu skupno z drobnim inventarjem na zalogi tendenco naraščanja.

Na naraščanje zalog, nedokončane proizvodnje v največji meri vpliva to, da je izdelava sestavnih delov potekala po prvotno postavljenem planu, finalizacija pa je zaostajala zaradi pomanjkanja nekaterih vrst domačega in uvoženega reprodukcijskega materiala in nabavljenih sestavnih delov.

Od skupnega predvidenega znižanja zalog razreda 5 odpade približno 38% na kranjsko tovarno. Ta odstotek je razumljiv, če upoštevamo, da znaša delež nedovršene proizvodnje v skupni vrednosti nedovršene proizvodnje podjetja kar 40%.

Ne glede na morebitni zastoj na trgu, zaloge ne smejo naraščati. O vsakem zastoju mora PSO obvestiti prizadeto tovarno, ki mora začasno prenehati s proizvodnjo takšnih izdelkov, ne glede na posledice, ki jih povzročijo takšna ustavitve proizvodnje.

Stanje domačih kupcev je preseglo normativ. PSO mo-

Kaj menijo samoupravni organi o tekočem razvoju

(Nadaljevanje s 7. strani)

vedbe in konstrukcije izdelkov. Tehnološka povezanost med konstrukcijskimi oblikami in načinom izvedbe raznih sestavnih delov izdelka, je pri sedanjih organizacijah Zavoda minimalna, trdimno celo, da se sčasoma ta razlika vedno bolj veča, ker praktične izkušnje, ki jih tovarna s svojim delom sproti pridobiva, ni mogoče konkretno prenašati na konstrukcijske in razvojne aplikativne sodelavce. Osnovni razvoj izdelka in osnovne konstrukcijske oblike niso neobhodno vezane na tehnološke možnosti tovarne, pač pa je prilagoditev izdelka v detajlih in obliki neposredno vezana na omenjene proizvodne možnosti. Samoupravni organi in uprava tovarne so bili enotnega mišljenja v tem, da je en del konstrukcijsko razvojnih nalog treba opravljati v neposredni bližini proizvodnje zaradi koriščenja proizvodnih izkušenj in koriščenja že obstoječih proizvodnih sredstev, en del, to je osnovni razvoj in osnovne konstrukcijske oblike izdelka, pa je treba obdržati v Zavodu zaradi koriščenja razvojnih izkušenj, instrumentarija, strokovnih podlog in skupnih laboratorijev, za katere smatramo, da bi bili, ne glede na organizacijsko obliko Zavoda, vsem tovarnam skupni.

Točno mejo za razdelitev med tovarno in Zavodom pa bi moral podati intenziven pregled vseh dejavnosti po panogah, upoštevajoč potrebe in možnosti posameznih tovarn in Zavoda ter razne druge pogoje, ki jih postavljajo, npr. oddaljenost, lokacija, možnost preskrbe s kadri, značaj izdelkov, velikost proizvodnje itd., za vsako panogo v tovarni posebej.

Glede na to ugotovitev zaenkrat ni možno predlagati števila potrebnih kadrov, ven-

dar smatramo, da po definiciji to ne bo ustvarjalo težav. Ugotovili smo tudi, da bodo poleg razvojno konstrukcijskih dejavnosti in laboratorijev v zavodu še nadalje potrebne tudi skupne dejavnosti za enotno stilsko obdelovanje izdelkov celotnega podjetja.

Prav tako smatramo, da bi bilo neobhodno potrebno obdržati v sedanjih obliki in načinu dela skupne laboratorije za ugotavljanje kvalitete, standardizacijo, dokumentacijo in podobne skupne dejavnosti.

Lep uspeh naših strelcev

Ob koncu julija so se na strelišču pod visečim mostom v Kranju zbrali najboljši strelci iz vseh kranjskih družin. Tokrat je bilo na sporedu občinsko prvenstvo članov v streljanju z malokalibrskim orožjem. Vsi nastopajoči so se dobro pripravili. Občin. prvenstvo je namreč lahko pomenilo za vsakogar uvrstitev med najboljše slovenske strelce in nastop na republiško prvenstvu. Strelska družina »Iskra« Kranj se je udeležila prvenstva s svojo najboljšo ekipo, v kateri so nastopili A. Markič, A. Ciglič, F. Černe in B. Malovrh. Njihova prizadevanja in dolgotrajne priprave niso bile zaman. Kljub močnim nasprotnikom je naša vrsta vseeno uspela. Zmagala je z rezultatom 950 krogov od 1200 možnih. To je poleg uspeha v tekmovanju za Lozarjev memorial najpomembnejši letošnji dosežek naših predstavnikov. Normo za nastop na republiškem prvenstvu je doseglo le devet tekmovalcev od 28 nastopajočih, med najboljšimi pa so bili trije naši člani.

REZULTATI:

Ekipno: 1. SD »ISKRA« 950 krogov; 2. SD »SAVA«

Glede samih prostorov, ki bi jih potrebovali ob prevzemu predvidenega dela razvoja v tovarni, ne vidimo problemov, ker smo se pred kratkim vselili v nove proizvodne in upravne prostore.

V slučaju realizacije take delovne delitve razvoja, je treba poudariti, da bi bilo v vsakem slučaju nujno skrbeti za sodelovanje med obema razvojnima skupinama, to je osnovne razvojne skupine v Zavodu, kakor aplikativne konstrukcijske skupine v tovarni.

932; 3. SD »Br.-Enotnost« 879; 4. SD »T. NADIŽAR« 752; 5. SD »F. MRAK« 693 krogov.

Posamezno: 1. F. Peternel — Sava 266 krogov; 2. J. Lombar — Preddvor 253; 3. V. Frelj — Br.-Enotnost 252; 4. B. Malovrh — Iskra 248; 5. F. Černe — Iskra 246; 8. A. Ciglič — Iskra 236 krogov.

V streljanju s pištolo sta se Malovrh in Černe uvrstila na 4. mesto oz. 6. mesto. Prvi je dosegel 204 kroge, drugi pa 198 krogov od 300 možnih.

Od 5. do 8. avgusta so se v Ljubljani pomerili za naslove republiških prvakov vsi strelci, ki so na občinskih prvenstvih dosegli predpisano normo. Ze prvi dan je presenečil z odličnim rezultatom 491 krogov in 7. mestom Franc Černe, ki se v streljanju z vojaško puško kot edini Kranjčan kandidat za državno prvenstvo. Drugi dan se mu je pridružil še Božo Malovrh v streljanju s precizno MK puško. Z rezultatom 573 krogov od 600 možnih je osvojil 5. mesto med 32 strelci. Obema želimo, da bi se tudi na državnem prvenstvu dobro odrezala.

Cene v »Iskrini« restavraciji

(po telefonu)

»Halo! Je tam uprava »Iskrine« restavracije v Kranju?»

»Da! Zelite?»

»Tu uredništvo časopisa »Iskra.« Radi bi zvedeli kakšne so vaše nove cene.»

»Lahko, seveda s pripombo, da so to trenutne cene, ker iz dneva v dan ne vemo, pa kakšnih cenah bomo kupovali.»

»Upajmo, da so preburnim navijalcem cen že prirezali peruti, zato kar pogumno s cenami na dan.»

»Pravi! Zajtrk din 60, topli obrok 125 din, od tega plačajo člani kolektiva 90, kosilo 300, večerja pa 160. Menimo, da so cene pri neverjetnem skoku cen mesa, moke, testenin in kruha solidne in da komaj pokrivajo stroške poslovanja.»

»Kaj pa osebni dohodki...? Ste izplačali na račun življenjskih stroškov kakšno akontacijo na OD za julij?»

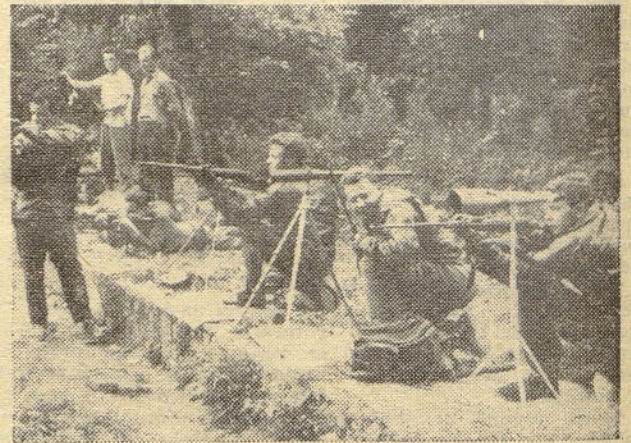
»Oh, kje pa!»

»No, vsekakor imate gotovo nekaj denarja, ki vam ostane pri zmanjšanju prispevkov iz dohodka.»

»To že, vendar moramo počakati, kakšen izračun bodo pokazale nove cene v avgustu. Za avgust bomo morda razdelili tistih 10 %, vendar bomo morali skrbno pretehtati naše zmogljivosti.»

»Kaj pa abonenti? So se kaj jezili ob novih cenah. In še to: ali se je število obrokov zmanjšalo?»

»Abonenti so bili na to pripravljeni. Saj veste, dnevno časopisje, radio, televizija. Nove cene prehrambenih artiklov je večina abonentov dobro poznala. Pikrih besedi na račun draginje seveda ni manjkalo. Kar zadeva število obrokov lahko povem, da so ostali pri istem številu, pač pa se je zmanjšalo število tistih, ki so naročali hladne malice.»

Na občinskem prvenstvu v streljanju (Kranj) je ekipa »Iskre« dosegla prvo mesto

ra razen rednega mesečnega planiranega dotoka izterjati v gotovini ali s tožbami oz. kompenzacijo še dokajšne vsote v naslednjih mesecih, ob zapadlosti faktur pa vlagati mandatne tožbe zoper vse kupce, ki ob zapadlosti faktur ne poravnajo svojih obveznosti oz. če ni možnosti za kompenzacijo.

Podjetje mora vezavo obratnih sredstev znižati po programu v določenih terminih. Poleg teh ukrepov so organi upravljanja podjetja sklenili, da nobena tovarna ali skupna služba ne sme prekoračiti po planu predvidene mase oseb. dohodkov, izračunane po veljavnih merilih, ali porušiti odnose med osebnimi dohodki in skladi, določenimi v gospodarskem planu. Kršitev navedenega se bo obravnavala kot disciplinski prekršek.

Tovarna in skupne službe morajo opraviti detajlno analizo reprodukcijskega materiala in drobnega inventarja,

ugotoviti njegovo gibanje in ga v primeru neaktivnosti odprodati. Nekurantni material je treba razrednotiti, k predlogom za razrednotenje pa podati tudi obrazložitev o vzrokih, ki so privedli do razrednotenja in ugotoviti krivice, ki so povzročili takšno stanje. Nedokončano proizvodnjo je treba dokončati v kar najkrajšem času, če pa to ni mogoče, je treba finančnemu sektorju uprave podjetja sporočiti natančni prikaz vzrokov.

Poročilo o realizaciji ukrepov naj samoupravni organi tovarn obravnavajo do 15. v naslednjem mesecu, samoupravni organi podjetja pa do 25. v mesecu. PSO pa je morala do 15. 8. 1965 obravnavati vse zamudne obresti kupcem po razporedu, ki ga sestavi PSO sama.

Vse tovarne morajo brezpogojno razveljaviti vse pogodbe, ki se nanašajo na financiranje investicij iz lastnih sredstev.

PSO mora s posameznimi tovarnami doseči sporazum, da se prevzemajo gotovi izdelki do 25. v mesecu tako, da se odprema in fakturiranje zaključijo do konca meseca.

Ker je imelo podjetje Iskra v okviru elektroindustrije Jugoslavije najbolj izrabljene stroje in opremo za delo, je bila rekonstrukcija edini izhod, za zagotovitev nadaljnega obstoja te panoge v ožji domovini. Ker pa interesi širše družbene skupnosti terjajo, da se investicije na splošno zožijo, bo tudi Iskra znižala investicijski program generalne rekonstrukcije.

Stroški skupnih služb se v zadnjih dveh letih gibljejo v višini 5,20 % od celotnega dohodka in se bodo letos na podlagi planskih predvidevanj znižali na 4,86 %. Kljub zmanjšanju so stroški še vedno visoki predvsem zaradi naslednjih vzrokov:

— Organska rast skupnih služb je bila zelo dinamična in po obsegu di-

nih cenah uslug.

menzionirana na skokovito rast podjetja. Pri povečevanju skupnih služb se je bolj gledalo na to, da se rešijo občasno povečane naloge, manj pa na racionalizacijo njihovega dela. — Zaradi dislociranosti skupnih služb in zaradi hitrega razvoja se je njihova notranja organizacija preveč pasivno prilagajala nastalim pogojem, problemi so se reševali za vsako ceno, to je z dopolnjevanjem organizacije, ne pa v smeri utrditve obstoječe organizacije.

— Na visoke stroške precej vpliva njihova dislociranost, neustrezni poslovni prostori in izredno visoke najemnine. — Zlasti pri PSO je bilo eliminirano načelo dohodka, uprava pa za povečanje ekonomičnosti in racionalizacijo dela ni bila pravičnoma Pomemben prihranek bi

bilo možno doseči z znižanjem nekaterih najemnin, ki znašajo 342 milijonov dinarjev, istočasno pa bi bil dosežen tudi prihranek pri drugih vrstah stroškov, predvsem za prevoze in PTT storitve.

— Z že sprejetimi ukrepi na področju osebnih dohodkov (limitirani osebni dohodki, omejitve nadur itd.) bo letos možno prihraniti 33,1 milij. din, z omejitvijo zaposlovanja pa še nadaljnjih 22,6 milij. din. Večjega prihranka zaradi odpovednih rokov ne bo možno doseči. V letu 1966 je pri oseb. dohodkih na račun večje racionalizacije dela predviden prihranek 117,4 milijona dinarjev.

Po realnih predvidevanjih bi skupni prihranek na stroških skupnih služb znašal v 1965. letu 238,2 milij. din, v 1966. letu pa 417,4 milijona dinarjev. Pogoj je, da se najde možnost za preselitev na novo lokacijo ob zmernih najemninah in nespremenjvilno stimulirana.